

Ett starkt straffrättsligt skydd mot köp av sexuell tjänst och utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling m.m. (SOU 2016:42)

(Dnr Ju2016/04647/L5)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors (MUCF) yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten ställer sig positiv till förslagen i betänkandet. Myndigheten är särskilt positiv till syftet att ge barn och unga ett ökat skydd mot att utnyttjas för olika sexuella syften.

Myndigheten önskar också understryka sin positiva inställning till förslaget om att skärpa oaktsamhetskravet och därmed ansvaret avseende gärningspersonens kännedom om brottsoffrets ålder. I den rättspraxis som presenteras i betänkandet framstår domstolarnas tidigare fokusering på barnets kroppsliga utveckling och utseende i förhållande till åldersgränser som en svårighet. Detta beroende på variationer i pubertestutveckling utifrån bland annat barnets genetiska faktorer eller etnicitet. Att rättsvårdande myndigheter istället ska komma att fokusera på gärningspersonens uppsåt eller oaktsamhet i större utsträckning är därför positivt.

Nedan lyfter myndigheten frågor som inte tillräckligt belysts i betänkandet.

Behov av kunskap och förebyggande arbete

I betänkandet framförs behoven av utbildning och kompetenshöjning för rättsvårdande myndigheter. Myndigheten vill också lyfta vikten av det förebyggande arbetet med fokus på ökad kunskap för barn och unga om sina rättigheter i allmänhet och behovet av detta för särskilt utsatta barn- och ungdomsgrupper i synnerhet.

För att kunna arbeta förebyggande med att stärka barn och ungas kunskap om sina rättigheter behövs ökad kunskap av vilka målgrupper som behöver särskilt stöd. Exempelvis gäller det gruppen unga hbtq-personer som har erfarenhet av sex mot ersättning¹.

Statistiken avseende unga som i olika kartläggningar uppger att de säljer sex mot ersättning behöver också kunna jämföras med anmälningsstatistiken för köp av sexuella handlingar av barn. Detta är nödvändigt för att se ett eventuellt samband mellan exempelvis antalet killar som uppger att de har haft sex mot ersättning och anmälningar med killar som brottsoffer eller hur situationen ser ut för unga HBTQ-personer som i så mycket större utsträckning uppger att de säljer sex mot ersättning.

Det finns också behov av att arbeta med attitydförändrar som har skett över tid när det gäller ungas inställning till sex mot ersättning² och som också många aktörer som genomfört studier eller som möter individer som säljer sex mot ersättning beskriver³.

I övrigt har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor inga synpunkter.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Handläggare Lena Hallberg har varit föredragande. Avdelningschef Pontus Ekstedt har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Lena Hallberg
handläggare

¹ Ungdomsstyrelsens skrifter, *Se mig*, 2009

² Ungdomsstyrelsens enkätundersökning *Unga, sex och internet*, 2012

³ Ungdomsstyrelsens skrifter, *Se mig* 2009, sid 174-175